

Rezolucija Europskog odbora regija – Europska godina kulturne baštine 2018.

(2017/C 088/03)

EUROPSKI ODBOR REGIJA (OR)

— uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Europskoj godini kulturne baštine 2018. ⁽¹⁾;

I. PREPORUKE O POLITIKAMA

1. pozdravlja prijedlog Europske komisije da 2018. godinu proglasi „Europskom godinom kulturne baštine” i slaže se s općim i specifičnim ciljevima za tu godinu;
2. smatra da Europska godina kulturne baštine predstavlja dobru priliku za podizanje svijesti na razini najbližoj građanima o potrebi za zaštitom kulturne baštine, za prijenosom znanja o tome široj publici i za doprinosom ispunjavanju zajedničkih ciljeva u paneuropskom kontekstu ⁽²⁾; štoviše, Europska godina trebala bi promicati razmjenu najboljih praksi za razvoj učinkovitih sustava upravljanja, ublažavanje rizika povezanih s urbanim razvojem i preobrazbom krajolika te borbu protiv nezakonitih iskapanja i nezakonite trgovine kulturnim dobrima;
3. traži cjeloviti i vizionarski pristup Europskoj godini kulturne baštine u 2018., koju vidi i kao priliku da ponovno potvrditi naš moto „ujedinjeni u različitosti”. OR ponavlja svoju namjeru da podrži 2018. godinu kao Europsku godinu kulturne baštine. U tom pogledu, izražava svoju spremnost da doprinese radu europske upravljačke skupine za koju je Europska komisija predložila da se osnuje u okviru Europske godine 2018.;
4. potvrđuje da slavljenje i obilježavanje kulturne baštine doprinosi izgradnji međusobnog razumijevanja među Europljanima, potiče kreativnost i aktivno građanstvo. Stoga je promicanje kulture i kulturne baštine od ključne važnosti za jačanje identiteta i demokratskih vrijednosti u Europi i doprinosi socijalnoj i gospodarskoj koheziji i u tom smislu treba uzeti u obzir zaštićena prirodna područja koja sačinjavaju kulturnu baštinu;
5. pozdravlja priznanje koje je dano kulturi kao instrumentu za lokalni i regionalni razvoj i vrijednost inovativnih modela višerazinskog upravljanja i upravljanje kulturnom baštinom; međutim, naglašava da imenovanje koordinatora na razini države članice mora u potpunosti odražavati strukturu upravljanja svake države članice, uključujući savezne strukture i/ili regije/gradove sa zakonodavnim ovlastima;
6. iznova potvrđuje značaj krajolika kao temeljne komponente prirodne i kulturne baštine koja snažno utječe na kulturni identitet građana Europe; stoga smatra da bi se, u skladu s Konvencijom o europskim krajobrazima i Europskom agendom za kulturu, cjelokupni ciljevi Europske godine kulturne baštine 2018. mogli obogatiti uključivanjem snažne komponente teritorijalnog razvoja, u obliku regionalnih i lokalnih kulturnih strategija koje uključuju promicanje održivog kulturnog turizma;
7. očekuje da će Europska godina kulturne baštine 2018. dati poticaj koji će omogućiti povećanje sredstava dostupnih u okviru programa COSME malim i srednjim poduzećima povezanim s kulturnim turizmom;
8. očekuje da će turizam, a posebice kulturni turizam i turizam povezan s baštinom, imati značajnu ulogu u 2018. godini s obzirom na činjenicu da je to trenutačno jedan od najbrže rastućih gospodarskih sektora u Europi koji pokreće globalni rast i razvoj, stvara milijune radnih mjesta, potiče izvoz i ulaganja te mijenja živote građana;
9. naglašava važnost kulture kao jednog od ključnih čimbenika privlačenja turista i ističe potrebu za promicanjem europske kulturne i prirodne baštine u našim regijama, gradovima i ruralnim područjima, u kojima se očituje naša raznolikost, te potrebu za osiguravanjem veće pristupačnosti onim područjima koja su fizički teže dostupna poput ruralnih, planinskih ili otočnih regija;
10. podsjeća da je cilj novog Plana EU-a za gradove poboljšati kvalitetu života u gradovima te razviti novi, „urbani” tip upravljanja te naglašava da bi se trebala uspostavljati partnerstva i za druge teme koje iziskuju integrirani politički pristup, primjerice za uvrštavanje kulturne i turističke dimenzije u politike razvoja gradova kao i za nove inkluzivne oblike sudjelovanja, inovacije i pametne gradove ⁽³⁾;

⁽¹⁾ COM(2016) 543 final.

⁽²⁾ COR-2014-05515-00-00-AC-TRA.

⁽³⁾ COR-2015-05511-00-01-AC-TRA

11. naglašava blisku povezanost kulturne baštine i ruralnog razvoja te poziva ruralna područja da u svojim razvojnim strategijama posvete više pozornosti kulturnoj baštini jer ona pridonosi očuvanju i stvaranju radnih mjesta i zaštiti kulturnih krajolika te podupire poljoprivredna poduzeća, ruralnu umjetnost i obrtništvo;
12. ponovno naglašava moguće prednosti korištenja Europske grupacije za teritorijalnu suradnju za projekte višerazinskog upravljanja koje omogućuju da svi relevantni akteri budu uključeni u upravljanje prekograničnim ili euroregionalnim teritorijem ⁽⁴⁾ i da potaknu suradnju na području kulture, uključujući materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu, s pozitivnim učinkom prelijevanja na druge sektore kao što su turizam i industrija;
13. ponavlja svoju podršku inicijativama Europska prijestolnica kulture i Oznaka europske baštine, poziva na uspostavu nagrade EU-a za kulturnu baštinu i uvođenje europskog dana kulture te naglašava potrebu za snažnim sinergijama s aktivnostima koje se poduzimaju u okviru Europske godine 2018.;
14. napominje da je, iako je sufinanciranje na europskoj razini aktivnosti za potporu Europske godine u okviru postojećih mogućnosti za određivanje prioriteta na godišnjoj ili višegodišnjoj osnovi u postojećim programima, odabir političkog fokusa svake Europske godine u velikoj mjeri određuje veličinu dostupne proračunske omotnice. To uzrokuje velike fluktuacije u financiranju od jedne godine do druge godine, što može ugroziti ostvarivanje godišnjih ciljeva;
15. ponavlja da u globalizirajućem svijetu kultura također može odrediti privlačnost nekog mjesta i njegovu konkurentnost za poslovanje, ulagače i kreativne pojedince i poduzetnike;
16. smatra Europsku godinu kulturne baštine 2018. važnom prekretnicom za promicanje strategije EU-a za međunarodne kulturne odnose ⁽⁵⁾;
17. pri razmatranju uloge baštine u području vanjskih odnosa, pozdravlja usredotočenost na Bliski istok s obzirom na činjenicu da je ta regija snažno pogođena namjernim uništavanjem kulturnih bogatstava u određenim područjima sukoba. Slaže se da je potrebno težiti uspostavljanju kulturne suradnje također sa zemljama Europske politike susjedstva i zemljama Istočnog partnerstva;
18. naglašava da je od ključne važnosti da mladi ljudi priznaju, razumiju i cijene svoju baštinu i smatraju je dijelom svoga identiteta. U tom pogledu, poziva na proaktivniji pristup promicanju europske kulturne baštine i njezine različitosti među mladima i djecom; stoga preporučuje da se u školski kurikulum uključe obrazovni elementi u vezi s europskom umjetnošću, glazbom, kazalištem i filmom kako bi se unaprijedilo poznavanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine kontinenta;
19. ponovno potvrđuje važnost stjecanja kulturnih i kreativnih vještina od ranih godina, unutar obrazovnog sustava i u slobodno vrijeme, jer one omogućuju mladim generacijama da u potpunosti iskoriste prednosti novih oblika pristupa kulturi ⁽⁶⁾;
20. smatra dostupnost ključnom za uspjeh Europske godine kulturne baštine 2018.; poboljšanje dostupnosti predstavlja ključnu početnu točku za povećanje stopa sudjelovanja ⁽⁷⁾;
21. potvrđuje svoju spremnost na sudjelovanje u oblikovanju sveobuhvatne komunikacijske strategije kao i u organizaciji relevantnih konferencija, događanja i inicijativa te spremnost da olakša uključenost građana i dionika;
22. zalaže se za aktivniju politiku EU-a u području medija, audiovizualnih komunikacija i IT-a, kojom bi se nastojalo promovirati kulturno i jezično naslijeđe Europe;
23. također smatra da je potrebno uspostaviti europsku mrežu gradova koji su na popisu svjetske baštine s obzirom na to da oni predstavljaju zajedničku baštinu svih europskih građana i usvojiti posebne mjere namijenjene njihovom očuvanju i promicanju;

⁽⁴⁾ CDR371-2011_FIN_AC

⁽⁵⁾ JOIN(2016) 29 final

⁽⁶⁾ CDR 2391/2012 fin

⁽⁷⁾ CDR3952-2013_00_00_TRA_AC

24. svom predsjedniku daje uputu da proslijedi ovu rezoluciju Europskoj komisiji, Europskom parlamentu, Vijeću, predsjedniku Europskog vijeća i slovačkom predsjedništvu.

II. PREPORUKE ZA IZMJENE

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Europskoj godini kulturne baštine

Amandman 1.

Uvodna izjava 0.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
	<p><i>Europska unija doprinosi očuvanju i razvoju nedjeljivih i univerzalnih vrijednosti ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti, uz poštovanje raznolikosti kultura, jezika i tradicija naroda Europe kao i nacionalnih i regionalnih identiteta država članica, kako je i navedeno u preambuli Povelje EU-a o temeljnim pravima.</i></p>

Objasnenje

Razumljivo samo po sebi.

Amandman 2.

Uvodna izjava 4.

<i>Prijedlog Komisije</i>	<i>Amandman OR-a</i>
<p>Kako je Europska komisija istaknula u svojoj Komunikaciji „Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi”⁽⁸⁾, kulturnu baštinu treba smatrati zajedničkim resursom i općim dobrom koje se čuva za buduće naraštaje, a briga za baštinu zajednička je odgovornost svih dionika.</p> <p>⁽⁸⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 22. srpnja 2014. Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi, COM(2014) 477 final.</p>	<p>Kako je Europska komisija istaknula u svojoj Komunikaciji „Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi”⁽⁸⁾, kulturnu baštinu treba smatrati zajedničkim resursom i općim dobrom koje se čuva za buduće naraštaje, a briga za baštinu zajednička je odgovornost svih dionika. U tom pogledu, članak 36. UFEU-a ne isključuje mogućnost zabrane ili ograničenja na uvoz, izvoz ili provoz robe radi zaštite nacionalnog blaga umjetničke, povijesne ili arheološke vrijednosti.</p> <p>⁽⁸⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 22. srpnja 2014. Ususret cjelovitom pristupu kulturnoj baštini u Europi, COM(2014) 477 final.</p>

Objasnenje

Važno je podsjetiti da su dobra koja su dio nacionalnih kulturnih bogatstava izuzeta iz pravila EU-a vezanih za slobodno kretanje robe.

Amandman 3.

Uvodna izjava 11.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Kulturna baština može imati važnu ulogu u povezivanju zajednice u vrijeme kad se u europskim društvima povećava kulturna raznolikost. Novi participativni i međukulturni pristupi politici baštine i obrazovnim inicijativama u kojima se jednako vrednuju sve kulturne baštine mogli bi povećati povjerenje, uzajamno uvažavanje i socijalnu koheziju.	Kulturna baština može imati važnu ulogu u povezivanju zajednice u vrijeme kad se u europskim društvima povećava kulturna raznolikost. Lokacije kojima je dodijeljena Oznaka europske baštine odlikuju se jakom europskom dimenzijom s obzirom na to da su odabrane zbog svoje uloge u europskoj povijesti. Kao takve, one simboliziraju europske ideale, vrijednosti, povijest i integraciju i povezuju Europsku uniju i njezine građane. Zajedno s Europskim prijestolnicama kulture, one povećavaju osjećaj pripadnosti europskih građana zajedničkom kulturnom području. Iz tog razloga potrebno ih je povezati s Europskom godinom kulturne baštine. Novi participativni i međukulturni pristupi politici baštine i obrazovnim inicijativama u kojima se jednako vrednuju sve kulturne baštine, istovremeno poštujući slobodu umjetnosti sukladno članku 13. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, mogli bi povećati povjerenje, uzajamno uvažavanje i socijalnu koheziju.

Obrazloženje

Oznaka europske baštine i Europska prijestolnica kulture važni su instrumenti za promicanje kulturne baštine na lokalnoj i regionalnoj razini i trebalo bi ih priznati na odgovarajući način u Odluci. Isto vrijedi i za slobodu umjetnosti koja predstavlja temelj europske kreativnosti.

Amandman 4.

Članak 2. stavak 2. točka (k)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
poticanje sinergije Unije i država članica, uključujući jačanje inicijativa za sprečavanje nezakonite trgovine kulturnim dobrima.	poticanje sinergije Unije i država članica, uključujući jačanje inicijativa za sprečavanje nedopuštenog iskapanja i nezakonite trgovine kulturnim dobrima.

Obrazloženje

Uništavanje arheoloških nalazišta, koje uzrokuju nezakonita iskapanja, ima nesagledive posljedice za europsku kulturnu baštinu.

Amandman 5.

Članak 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Koordinacija na nacionalnoj razini Svaka država članica imenuje nacionalnog koordinatora odgovornog za organizaciju njezina sudjelovanja u Europskoj godini. Koordinator osigurava koordinaciju relevantnih aktivnosti na nacionalnoj razini.	Koordinacija na razini država članica Svaka država članica imenuje koordinatora odgovornog za organizaciju njezina sudjelovanja u Europskoj godini, uz potpuno poštovanje ovlasti nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti. Koordinator osigurava koordinaciju relevantnih aktivnosti na razini države članice.

Obrazloženje

Prilikom imenovanja koordinatora na razini države članice potrebno je u potpunosti uzeti u obzir strukture savezne države i podnacionalne razine vlasti.

Bruxelles, 12. listopada 2016.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA
